

اسناد فوتبال ملی (۷)

استارت انجمن تربیت‌بدنی

■ روز جمعه ۲۶ خرداد ماه سال ۱۳۱۲ مسابقه نهایی فوتبال دسته‌های آزاد پایتخت بین تیم‌های کلوب شعاع و کلوب تدین در زمین اول کالج برگزار شد و تیم تدین حریف خود را شکست داد و قهرمان این دوره از مسابقات شد و کاپ پیروزی و مدال‌های قهرمانی را دریافت کرد. این گزارش در روزنامه ایران و در شماره ۴۶۴۴ روز دهم تیرماه سال ۱۳۱۲ درج شد. دو هفته بعد از پایان مسابقات فوتبال این دوره خبر این مسابقه نقل شده است. فوتبال ما که مدتی شکست خورده و ناکام و مهجورمانده بود،رفته‌رفته حرکت پیدایی کرد.تیم تدین متعلق به «محمد تدین» رییس وقت مجلس بود اما جالب اینکه بداندید مسابقات فوتبال تهران دوباره در سال ۱۳۱۳–۱۳۱۲ با شرکت ۱۵ تیم دوباره راه‌اندازی شد. در مسابقات این دوره هم تیم‌های سرعت، نیکنام، رعد، متق اسپرت، فرهنگ، کوهستانی، توفانی، فرس، کالج، سیروس شعاع و تدین زیرنظر مجمع ترقی و تشویق ورزش ایران به سرپرستی «آقا شعاع» از روز جمعه ۱۵ دی‌ماه آغاز شد. نگاهیه که مسابقات فوتبال باشگاه‌های تهران کردیم تا بداندید که حرکت فوتبال در تهران دوباره راه افتاده بود، اما نقطه عطف در فوتبال ایران، در سال ۱۳۱۳ رخ داد. در این سال، انجمنی با نام «انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی» تشکیل شد تا متصدا اداره امور تربیت بدنی و ورزش در خارج مدارس باشد. قبلا ورزش ما در مدارس زیرنظر وزارت معارف آفرهنگ] در ایران آغاز شده بود. به‌عراحال، انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی ایران در روز سمنشنبه ۲۸ فوروردین ۱۳۱۳ تأسیس و شعبات آن در سراسر کشور مستقر شد اولین بودجه انجمن تربیت‌بدنی و پیشاهنگی در ایران معادل ۴۵هزار تومان تعیین شد که از یک درصد کل درآمد شهرداری‌ها پرداخت می‌شد.علی‌اصغر حکمت، کفیل وزارت معارف و پیشاهنگی، مدیریت مسابقه فوتبال سال ۱۳۱۲–۱۳۱۱ درباره تاریخچه تأسیس انجمن‌های تربیت‌بدنی گفت: «در اسفند ۱۲۰۰ مجمعی به نام ترقی و ترویج فوتبال در تهران تشکیل شد و جوانان را به مسابقه تشویق کرد. این مجمع سر خود را ادامه داد و در ۱۳۰۵ پیشرفت کامل داشت و فوتبالیست‌های مختلف تربیت کرد که برای مسابقه در شهرهای مختلف حاضر شدند. حتی یک دسته ورزشکار را به بادکوبه اعزام داشتند. بعد در سال ۱۳۱۲ موسسه پیشاهنگی نیز تأسیس شد. مسئله مورد توجه در این عرصه این است که تا این زمان فوتبال زیرنظر تشکیلات، انجمن‌ها و مجامع برگزار می‌شد اما از این به بعد با تشکیل انجمن ملی تربیت‌بدنی و پیشاهنگی، مدیریت فوتبال، رسماً زیرنظر انجمن ملی تربیت‌بدنی و پیشاهنگی قرار گرفت و از آن به بعد در تشکیلات ورزشی در ایران «دایره فوتبال» تشکیل شد تا از آن به بعد مدیریت فوتبال در کشورمان را همین تشکیلات انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی زیرنظر بگیرد.

بزرگان ورزش ایران

۴ طلا در ۵ دوره حضور جهانی و المپیک

ابراهیم جوادی

■ خانواده جوادی مثل اغلب قهرمانان نامی ورزش ایران خانواده پرجمعیتی بودند. او ناچار بود مدرسه را ترک‌مند وزارت راه بود. آنها نشنش برادر و چهار خواهر بودند، اما ابراهیم از همه باعرضه‌تر و کوچک‌اندام‌تر بود. برادر دیگرش سال ۱۳۴۴ در تمرینات کشتی دچار ضایعه نخاعی شد و از دنیا رفت تا عاق بزرگی را در سینه خانواده بگذارد. ابراهیم آنقدر کوچک‌اندام بود که وزنش به وزن اولی‌های کشتی نمی‌رسید اما از سال ۱۹۶۹ تقدیر چنان رقم خورد که وزن ۴۸ به کشتی اضافه شود. جوادی که ۲۷ساله شده بود، در مسابقات جهانی سال ۱۹۶۹ در مارلد پلاتای برای اولین بار قهرمان دنیا شد. سال ۱۹۷۰ در مسابقات جهانی ادمونتون کانادا رتبه قهرمانی خودش را در مسابقات جهانی تکرار کرد. ابراهیم جوادی، تحت عنوان «ابراهیم جوادپور» در مسابقات جهانی ۱۹۷۱ صوفیه برای سومین بار عنوان قهرمانی خود را در وزن ۴۸کیلوگرم تکرار کرد تا اولین مردی از ایران باشد که در وزن ۴۸کیلوگرم سومین مدال طلائی خود را فتح کند. در المپیک ۱۹۷۲ مونیخ، ابراهیم جوادی توانست ۱بر۰۱دمیتروف روس را شکست دهد اما جالب است بدانید که همین دمیتروف روس قهرمان المپیک ۱۹۷۲ بود، یک سال بعد در مسابقات جهانی ۱۹۷۳ تهران، ابراهیم جوادی به وزن ۵۲کیلوگرم صعود کرد. در مسابقات جهانی ۱۹۷۳ تهران، جوادی یکبار دیگر قهرمانی را در مسابقات به دست آورد تا برای چهارمین بار قهرمانی جهان را در این عرصه تجربه کند. جوادی که حلا، ۳۰ساله شده بود، برای آخرین بار حضور در مسابقات جهانی را تجربه کرد. او پنج سال در مسابقات جهانی حاضر شد و در این مدت صاحب چهار مدال طلائی جهانی در مارلد پلاتای آرژانتین، صوفیه بلغارستان، ادمونتون کانادا و تهران شد و در المپیک مونیخ هم به‌رغم پیروزی برابر نقر اول صاحب گردن‌آویز برنز شد. بعد از او قدیر نخودچی به وزن ۵۲کیلوگرم تیم ملی کشتی آزاد رسید. ابراهیم جوادی متولد ۶مرداد سال ۱۳۲۲ بود. او در قزوین به دنیا آمد. مری او محمدعلی جخسته‌پور بود.جوادی، مدتی کارگاه تعویض‌روغنی و فروشگاه لاستیک داشت. مدتی نیز در کار اجاره فرجتیل بود اما امروز دو فروشگاه پوشاک و لوازم ورزشی دارد. یکی در کرج و دیگری در مریدان تهران، او دو فرزند پسر و یک فرزند دختر دارد. ابراهیم جوادی در المپیک‌های مونترال و بارسلون مری تیم ملی بوده، در سال‌های ۸۹ و ۹۰ هم یکی از هدایت‌کنندگان تیم ملی همین ابراهیم جوادی بود. او سال‌ها رییس هیات کشتی کرج نیز بوده است.

محبوبیت سرشار «هت تریک» در دربی

رکوردهای خیره‌کننده قهرمان آبی‌ها

مهدی حدادپور

۱- پرویز مظلومی، مردی که قبلا برای تبدیل شدن به یک سرمربی لیگ‌برتری، کار سختی پیش‌روی خود داشت حالا تبدیل به قهرمان آبی‌ها شده است. پرویز مظلومی برای استقلالی‌ها کاری کرده است که حتی منصور پورحیدری و امیر قلعه‌نویی هم به‌عنوان سرمربی نکرده بودند. سهه بار پیروزی برابر پرسپولیوس و سه بار برد تیمی که پیروزی برابر او از قهرمانی در مسابقات فوتبال لیگ‌برتر برای آبی‌پوشان چیزی کم ندارد. واقعا که این‌گونه است.

۲- مظلومی متولد شهریور سال ۱۳۳۳ است و زمان پیروزی ۲ بر صفر او با تیم استقلال برابر پرسپولیوس، ۵۷سالگی را پشت‌سر گذاشت تا بعد از اصغر شرفی و میروسلو بلاژویچ، پرتیرین سرمربی لیگ‌برتر باشد. پرویز مظلومی با نام کامل «پرویز مظلوم‌تنگستانی» برادر کوچک‌تر مرد دیگری از این تبار است. «غلامحسین مظلوم‌تنگستانی» که او هم در مقطعی سرمربیگری تیم استقلال را برعهده داشته است. در استقلال قبلا یک زوج برادر دیگر هم تجربه سرمربیگری را پشت‌سر گذاشته بودند. محمد و محمود بیاتی را می‌گوییم. اولی دروازه‌بان و دومی یکی از بهترین سنترزهایفک‌های تیم ملی فوتبال بودند.

۳- غلامحسین و پرویز مظلوم‌تنگستانی، متولد سال‌های ۱۳۲۸ و ۱۳۲۳ هستند. هر دو نفر مهاجم بودند. هر دو نفر سرمربی تیم استقلال بوده و هدایت تیم‌های ملی را هم عهده‌دار بودند. غلامحسین مظلومی، سرمربی تیم ملی امید و پرویز مظلومی هدایت تیم ملی ب را برعهده داشته‌است. محمود و محمد بیاتی هم به ترتیب متولد سال‌های ۱۳۰۷ و ۱۳۰۹ بوده‌اند.

هارالد شوماخر؛ آمیزه‌ای از کارایی و درخشش

سوت آغاز بازی، سوت پایانی بر رویاهایش بود

علیرضا دهقانی: فوتبال آلمان غربی سلیاق به لحاظ برخورداری از سنگربانانی مطمئن همواره در طول حیات فوتبالی خود در رده‌های ملی از ستاره‌نمای مطمئن و دروازه‌بانانی سطح بالا برخوردار بوده است. آنها پس از سپه‌امیر افسانه‌ای که ستوده استوار سیستم دفاعی آنان در دهه ۷۰ بود و دروازه‌زمن‌ها را به ذوی تغییرناپذیر تبدیل کرده بود،نگران افت حساب فنی تیم‌های خود در این منطقه حساس و تأثیر گذار بودند اما پدیده‌ای به‌نام« هارالد شوماخر» آنان را بابت برخورداری از جانشین مناسب برای سپه‌امیر آسوده‌خاطر کرد. هارالد شوماخر در شش مارس ۱۹۵۴ در شهر کوچک «دورن» واقع در ایالات نورد راین وست فالن آلمان دیده به جهان گشود. او در هشت‌سالگی فوتبال خود را آغاز کرد. او در سی‌هفت‌سالگی مشغول بازی شد اما در نهایت استعداد خود را برای دروازه‌بانی مناسب‌تر از هر منطقه دیگری دید، خود او بعدها در این‌باره اینچنین گفته: دروازه‌بانی تنها پستی بود که عاشق آن بودم، چون که اهل دودین نبودم. شوماخر استعداد خود را درون دروازه نشان داد و به سرعت پله‌های ترقی را پیمود و از طریق مسابقات محلی و سپس ایالتی در رده سنی جوانان به تیم ملی جوانان آلمان راه پیدا کرد. البته در آنجا سنگربان روم بود. باشگاه کلن از همان مقطع به دنبال جذب شوماخر بود و سرانجام در سال ۱۹۷۲ موفق به جذب او در ۱۸سالگی شد. در آن سال‌ها شوماخر دروازه‌بانی گنهام در کلن بود و یک نیمکت‌نشین به شمار می‌آمد. فوتبال آلمان دوران طلایی خود را سپری می‌کرد اما یک اتفاق فرصتی تاریخی را نصیب او کرد. آنسیدیدیگی شدید دروازه‌بان اصلی کلن سبب شد تا شوماخر بدل به سنگربان شماره یک کلن شود. او به سرعت موفق شد با جسارت فراوان و فرگاس‌های حیرت‌انگیز خود جایش را درون دروازه کلن تثبیت کند و آنجا بود که از ورطه گمنامی خارج شد. تیم کلن در دهه ۶۰ دروازه‌بانی به‌نام «تونن شوماخر» داشت و به یاد همین بازیکن در کلن هارالد شوماخر که در دوازده سالگی خود با تیم ملی آلمان باعث شد و در ۱۹۷۹ و ۲۵سالگی به اردوی تیم ملی آلمان دعوت شود. در آن زمان دروازه‌بان شماره یک و بی‌چون‌وچرای ژرمن‌ها کسی نبود جز «سپه‌امبار» افسانه‌ای که الگو و سنگربان مورد علاقه شوماخر بود، همان حادثه‌ای که در کلن باعث ظهور هارالد شد. در تیم ملی آلمان نیز به نوعی تکرار شد و سپه‌امبار در یک سانحه رانندگی به شدت آسیب دید و با فوتبال وداع کرد. به این ترتیب، شماره

تاریخ ورزش

محبوبیت سرشار «هت تریک» در دربی

رکوردهای خیره‌کننده قهرمان آبی‌ها

مهدی حدادپور

۶- پرویز مظلومی در سال ۱۳۵۲، زمانی که ۱۹ساله بود به تیم تاج سابق آمد. در خط حمله استقلال ۵۲، غلامحسین مظلومی، محمدرضا عادلخانی، حسن روشن و مسعود مزدهی حاضر بودند. آنها آنقدر مهاجم داشتند که مهدی حاج‌محمد و علیرضا حاج‌قاسم از استقلال جدا شدند. پرویز مظلومی در سال ۱۳۵۴، زمانی که ۲۱ساله بود از تیم استقلال جدا شد و به تیم تراکتورسازی تبریز پیوست. دو فصل در تیم فوتبال تراکتورسازی تبریز بازی کرد و در زمستان سال ۱۳۵۶

این تیمی که مدتی طولانی در تیم فوتبال شاهین تهران که البته فوتبالیست معروفی نبوده اما به هر حال جزو فوتبالیست‌های شایسته و خوب ایران بوده‌اند. برادران بیاتی برادر کوچک‌تری به نام احمد داشتند که بازیکن تیم استقلال بود و برادران مظلوم‌تنگستانی برادر کوچک‌تری به نام محمد مظلوم‌تنگستانی داشتند که این یکی هم مدتی طولانی در تیم فوتبال شاهین تهران فعالیت می‌کرد و در مقطع خود از بهترین‌ها بود.

۵- غلامحسین مظلومی را تجربه و بینش رایکوف به فوتبال ایران معرفی کرد. رایکوف، سرمربی تیم ملی جوانان و تیم ملی بزرگسالان بود که بعد از هدایت این دو تیم، به استقلال رفت و هدایت این تیم را برعهده گرفت. رایکوف، در تیم ملی جوانان، ستارگان نوظهوری را پرورش داده و تربیت کرد و سپس آنها را به تیم ملی بزرگسالان برد. او سپس مردان مورد اشاره را با خودش به تیم تاج برد. مرداتی مثل ناصر حجازی، مسعود معینی، جواد قرباب و غلامحسین مظلومی، البته رایکوف قصد داشت فوتبال خوردبین و فریودن معینی را هم با خود به تیم فوتبال تاج ببرد، اما در این تیم او توفیق قابل توجهی نداشت.

۸- غلامحسین مظلومی، در سال ۶۸،مقطع کوتاهی را به‌عنوان سرمربی تیم ملی امید سپری کرد و از آن به بعد، دیگر هیچ‌گاه در فوتبال ایران نبود تا دو سال قبل

میشل پلاتینی، تک‌نسین خط میان رویایی دهه ۸۰ فرانسه

سلطان بلانمازاع ضربات کاشته

میشل پلاتینی را با توجه به کیفیت بازی و افتخارات ویژه‌ای که در طول دوران بازیگری خود کسب کرده است، می‌توان جزو پنج بازیکن برتر تاریخ فوتبال دانست.او یک بازی‌ساز تمام‌عیار و پاسوری قهار بود که در امر گلزنی مهارتی مثال‌زدنی داشت و آمار گلزنی او با در نظر گرفتن بست بازی‌اش خیره‌کننده است. پلاتینی تنها بازیکنی است که موفق به کسب سه عنوان در حالی مرد سال فوتبال اروپا شده است

و در دهه ۸۰ میلادی یکی از برترین‌های فوتبال دنیا به شمار می‌رود. عنصر اصلی خط میانی رویایی فرانسه در دهه ۸۰ یک تک‌نسین تمام‌عیار بود و همراه با آلن ژیرس، لوئیز براندز و ژان تیکانا خط میانی را تشکیل داده بودند که لقب «میدان جادویی» را به خود اختصاص داده بود. او تخصصی ویژه در نواختن ضربات آزاد داشت و کم‌ک‌های بسیاری را با این روش به ثمر رسانده بود، سه حضور در جام جهانی برای او با آن اتفاق که در نور شان‌نگین درخشان خط میانی فرانسه باید بود، همراه نشد و در جام جهانی ۸۶ بود که عنوان سومی جهان بهترین رتبه‌ای بود که او در بزرگ‌ترین فستیوال فوتبالی دنیا کسب کرد. اما قهرمانی جام ملت‌های ۱۹۸۴ در خاک فرانسه بهترین عنوان پلاتینی در سطح فوتبال بود.پلاتینی اصالتاً یک ایتالیایی تبار است. میشل فرزند آلنو پلاتینی، بازیکن و مربی فوتبال بود. پدر او نقشی تأثیر گذار در رشد و توسعه مهارت‌های میشل کوچک داشت. پلاتینی جوان ابتدا تخصص خود را در دربیسل رزن در بازی‌های خیابانی به تصویر کشید. او نوبد ظهور یک فوتبالیست قهار را در صورت حضور در فوتبال آکادمیک می‌داد. در ۱۰ سپتامبر ۱۹۶۶ و ۱۱ در سالگی فوتبال بود.پلاتینی در ابتدا با مربی و مربیان بسیار جوان و با شگاه شهر محل تولد خود راه یافت. اصول مهم و بنیادین را از آن مقطع با واکنش ستاره‌های ایتالیایی یوونتوس از جمله پائولو روسی، آقای گل جام جهانی ۱۹۸۲ مواجه شد. او در یوونتوس مشور را در ۲۹ آوریل ۱۹۸۶ از خانه و در مقابل ایلسلند انجام داد.دوران حضور میشل پلاتینی در یوونتوس، نقطه عطف دوران بازیگری او در قالب فوتبال باشگاهی بود. رقم بالای قرارداد او در آن مقطع با واکنش ستاره‌های ایتالیایی یوونتوس از جمله پائولو روسی، آقای گل جام جهانی ۱۹۸۲ مواجه شد. او در یوونتوس افتخارات زیادی را کسب کرد. سه عنوان برترین گلزن سر آ سی به او را داد تا اینکه در زمستان ۱۹۷۵ به تیم المپیک فرانسه دعوت شد و در المپیک ۱۹۷۶ متورنال درخشش خوبی را از

تاریخچه لیگ (۷)

پاسی‌ها قهرمانی را تکرار کردند

■ بعد از قهرمانی پاس در مسابقات لیگ چهارم تخت جمشید، مسابقات لیگ پنجم با تغییراتی تازه آغاز شد. ابومسلم و آزارات تهران سقوط کردند. ابومسلم آخرین تیم شهرستانی، تیم شانزدهم بود اما آزارات تیم دوازدهم لیگ بود که به علت آنکه آخرین تیم تهرانی بود سقوط کرد. تراکتورسازی و راه‌آهن به جای این دو تیم به دسته اول لیگ تخت‌جمشید آمدند. پاسی‌های قهرمان مورد هجوم و تاخت و تاز قرار گرفته و ستارگان زیادی را از دست دادند که از آن جمله می‌توان به ایرج دانایی‌فر اشاره کرد. دانایی‌فر به تاج رفت. پرسپولیوس با جذب پرویز قلیچ‌خانی به عنوان بازیکن، قدرتمند به نظر می‌رسید تاج سابق با جذب دانایی‌فرد در کنار چند جوان بار دیگر خود را به عنوان یکی از جوان‌ترین تیم‌های لیگ مطرح کرد. اما پاسی‌ها با وجود از دست دادن ستارگان بسیار بار دیگر قهرمانی را در مسابقات لیگ تجربه کردند. پرسپولیوس که ابتدا با منصور امیرآصفی به عنوان سرمربی آغاز کرده و سپس با محراب شاهرخی به توافق رسیده بود دوم شد و ملوان بندرآزانی تیم سوم لیگ شد. **جدول رده‌بندی لیگ پنجم تخت جمشید**

تیم	امتیاز (شماره گل‌ها)	امتیاز (شماره گل‌ها)	تیم
پاس	۴۰	۵۵	
پرسپولیوس	۳۸	۵۲	
ملوان	۳۷	۵۱	
تاج	۳۵	۴۹	
تراکتور	۳۴	۴۶	
نفت آبادان	۳۴	۴۶	
برق	۳۳	۴۳	
ذوب‌آهن	۳۲	۴۳	
نیرو	۳۱	۴۱	
شهباز	۲۸	۳۵	
ماشین‌سازی	۲۸	۳۷	
هما	۲۷	۳۶	
سیاهان	۲۶	۳۳	
بانک ملی	۲۴	۳۰	
دارایی	۲۲	۲۸	
راه‌آهن	۱۱	۱۲	

جالب آنکه پاس قهرمان لیگ، برابر دو تیم چهار گل دریافت کرد که در نوع خود جالب بود.

اسامی سه تیم اول

پاس	۱۳ – مهدی مناجاتی
۱ – رضا قفلساز	۱۴ – بهروز صحابه
۲ – مجید حلوابی	۱۵ – حسین گازیانی
۳ – حسین فرکی	۱۶ – مصطفی شعبانی
۴ – مانیس میناسیان	۱۷ – مجید مشتری
۵ – حبیب شرفی	۱۸ – ضیاء عربشاهی
۶ – محمد صادقی	۱۹ – حسین ضرابی
۷ – همایون شاهرخی	۲۰ – جلال عبدالبشر
۸ – فرامرز عزتی	۲۱ – کامال خلیلیان
۹ – محمود حقیقیان	۲۲ – محسن یزدخواستی
۱۰ – اسمعیل نوربخش	۲۳ – فیروز کریمی
۱۱ – مهدی دینوزاده	۲۴ – حسین میرزاآقلبک
۱۲ – محسن هوشنگی	سرمربی:حسن حبیبی

پرسپولیوس

۱ – آلن ویتل	۱ – عزیز اسپندار
۲ – صفر ایرانیپاک	۲ – میخائیل پطروسیان
۳ – حاج رحیمی پور	۳ – علی نیاکئی
۴ – علیرضا جزینی	۴ – مجید درزی
۵ – محمدرضا زامهر	۵ – اکبر میثاقیان
۶ – محمد مابلی کهن	۶ – غفور جهانی
۷ – ویلیام مک‌لاری	۷ – رضا ویسگاهی
۸ – علی پروین	۸ – محمد پیشگاه هادیان
۹ – پرویز قلیچ‌خانی	۹ – رحمان صیاد مصلح
۱۰ – حسین قراخانو	۱۰ – حمید کمالی‌فرد
۱۱ – واژگن صفریان	۱۱ – رمضان احمدپور
۱۲ – جواد الهوردی	۱۲ – علی صیاد
۱۳ – بیزن ذوالفقارنسب	۱۳ – منوچهر درجزی
۱۴ – فاطمی‌مقدم	۱۴ – محمدرضا رأفت
۱۵ – احمد دشتی	
۱۶ – حمید درخشان	۱۶ – ابوالفضل مزداستان
۱۷ – محمد دستجردی	۱۷ – علیرضا غلامین‌نویز
۱۸ – رضا وطنخواه	۱۸ – قادر عزت‌اللهی
۱۹ – رضا خلعتبری	۱۹ – محمود فکری یکتا
۲۰ – محمد مردانه‌بر	۲۰ – فرخ جهانی
۲۱ – مجید رشیدی	۲۱ – عباس کهن قنبریان
۲۲ – حمید دادگان	۲۲ – هاشم جوشیده
۲۳ – محمود خورددین	سرمربی: بهمن صالح‌نیا
	سرمربی: محراب شاهرخی

گل‌زنان برتر لیگ ۵۶-۵۵

۱ – عزیز اسپندار (ملوان) ۱۶ گل	۵ – حسن روشن (تاج)
۲ – حسین فرکی (پاس) ۱۱ گل	۶ – هادی نراقی (تاج)
۳ – رضا عادلخانی (شهباز)	۷ – پرویز مظلومی (تراکتورسازی) ۹ گل
۴ – حسین فداکار (دارایی) ۱۰ گل	۸ – آلن ویتل (پرسپولیوس) ۸ گل
۵ – حسن رشید (تاج)	۹ – صفر بنده (نفت آبادان)
۶ – هادی نراقی (تاج)	۱۰ – علی پروین (پرسپولیوس)
۷ – پرویز مظلومی (تراکتورسازی) ۹ گل	۱۱ – محمود خورددین (پرسپولیوس)
۸ – آلن ویتل (پرسپولیوس) ۸ گل	۱۲ – حسین زمانیان (بانک ملی) ۷ گل
۹ – صفر بنده (نفت آبادان)	۱۳ – علیرضا ششقیانان (برق شیراز)